

ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย ประกอบกับมาตรา ๒๘๐ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะ หรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตาม มาตรา ๒๗๙ ซึ่ง ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้

ก.ค.ศ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีหน้าที่สั่งสอนศิษย์ และให้บริการทางการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนเก่งคนดีและเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ผู้เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู เป็นผู้ที่มีศีล คือละเว้นความชั่วทั้งปวงและต้องตั้งตนอยู่ในธรรม คือกระทำการแต่สิ่งที่ถูกต้องและดีงาม มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม ประกอบกับต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะ คือ การยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน การยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและถูกกฎหมาย การให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพโปร่งใสและตรวจสอบได้ การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

ดังนั้น เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕ ทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการ ควรแก้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และดำรงตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงามสมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และต้องตามเจตนารมณ์ของ ก.ค.ศ. จึงกำหนดประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕ ดังนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ มาตรฐานคุณธรรมและอุดมคติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นเครื่องกำหนดทิศทางในการดำเนินชีวิตของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมและคุณธรรม และเป็นแนวทางชี้แนะให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบรรลุถึงปณิธานและอุดมการณ์ของความเป็นครู

ส่วนที่ ๒ มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คือ คุณความดีที่เป็นข้อกำหนดในการปฏิบัติทั้งในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประชาชนและผู้เรียนเกิดความเชื่อถือ ศรัทธาและยอมรับ

ข้อ ๒ ประมวลจริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้

“การไม่เลือกปฏิบัติ” หมายความว่า การไม่ใช้ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจโดยมีอคติเป็นส่วนตัวในการใช้ดุลยพินิจหรือการปฏิบัติหน้าที่ต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด อันเนื่องมาจากชาติกำเนิด เพศ ศาสนา หรือความเชื่อ เชื้อชาติ สัญชาติ อายุ การศึกษา ทัศนคติ ความเห็นทางการเมือง ความพิการ สภาพร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ สถานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม

“ประโยชน์” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน บริการ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สิทธิประโยชน์ หรือประโยชน์อื่นใด หรือคำมั่นสัญญาที่จะให้หรือรับว่าจะให้ หรือจะได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดในอนาคตด้วย

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕ ฉบับนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕

“คณะกรรมการจริยธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

“ของขวัญ” หมายความว่า ของขวัญตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

ส่วนที่ ๑

มาตรฐานคุณธรรมและอุดมการณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพึงยึดถือคุณธรรมสี่ประการ ตามพระบรมราโชวาท เป็นเครื่องกำหนดกรอบในการประพฤติและปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

(๑) การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

(๒) การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจความดีเท่านั้น

(๓) การอดทน อดกลั้น ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

(๔) การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต รู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ข้อ ๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพึงยึดถืออุดมคติของครู ๙ ประการ เพื่อเป็นแนวทาง
 ชี้นำการประพฤติตนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อบรรลุถึงปณิธานและอุดมการณ์ของความเป็นครู ดังนี้

- (๑) เคารพและเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่
- (๒) เมตตา กรุณา ปราณี ต่อผู้เรียน
- (๓) เสียสละและอดออม
- (๔) บำเพ็ญตนอยู่ในความดี
- (๕) ทำหน้าที่ให้บริสุทธิ์ยุติธรรม
- (๖) ชี้นำศิษย์ให้มีคุณธรรม
- (๗) กระทำการด้วยปัญญา
- (๘) ไม่ประมาทในชีวิต
- (๙) ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ ๑

มาตรฐานจริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม โดยต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) อบรมสั่งสอนศิษย์ด้วยจิตเมตตาไม่เบียดเบียน ไม่ทำร้ายหรือละเมิดต่อศิษย์ มีจิตกรุณา ให้ความ
 ค้ำจุน ปกป้องศิษย์ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(๒) ละเว้นการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรมและอบายมุข

ข้อ ๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ โดย
 ต้องปฏิบัติตน ดังนี้

(๑) มีจิตวิญญานของความเป็นครู เสียสละและอุทิศตนให้กับการปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังสติปัญญา
 ความสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ

(๒) กระทำการทั้งปวงด้วยความสุจริต ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตำแหน่งหน้าที่
 ราชการ ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของราชการอื่น

(๓) รับผิดชอบต่อหน้าที่ เอื้อเฟื้อ สงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือแก่ศิษย์ เมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นได้รับความ
 ช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุ การละเมิดกฎหมายหรือภัยอื่นๆ

(๔) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ของตนแสวงหา
 ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๕) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ของตน
 ไปในทางจงใจ บังคับ กดดัน หรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ การใช้ดุลยพินิจหรือการกระทำของข้าราชการและ
 บุคลากรทางการศึกษาหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ อันเป็นผลให้การตัดสินใจ การใช้ดุลยพินิจ หรือการกระทำนั้น
 เป็นไปโดยไม่สุจริตและไม่เที่ยงธรรม

(๖) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ ไปเพื่อประโยชน์ ทำธุรกิจของตน เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

ข้อ ๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

(๑) ไม่กระทำกิจกรรมหรือประกอบอาชีพเสริม ซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

(๒) ไม่เรียกรับหรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่น เรียกรับ หรือยอมจะรับ ซึ่งของขวัญ ทรัพย์สินของหรือประโยชน์อื่นใดแทนตนหรือญาติของตน เพื่อแลกเปลี่ยนกับการกระทำใดในหน้าที่ อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกหรือมีผลให้ต้องกระทำการในหน้าที่โดยมิชอบ

(๓) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือกรรมการใด ที่เป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใดด้วยความไม่เป็นธรรม หรือเป็นการเลือกปฏิบัติ

(๔) ไม่ดำเนินการหรือทำนิติกรรม หรือสัญญา หรือเสนอให้อนุมัติโครงการ หรืออนุมัติโครงการใด อันเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลอื่นได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) ไม่กระทำการใดในหน้าที่หรือร่วมมือกันกระทำการใด อันเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง

(๖) ต้องไม่รับของขวัญหรือของกำนัลหรือประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากโอกาสและกาลตามประเพณี และของขวัญนั้นต้องมีค่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกาศกำหนดไว้ เว้นแต่ญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป หรือการให้โดยธรรมจรรยาหรือตามประเพณี

ข้อ ๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและถูกกฎหมาย โดยต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) กล้ายืนหยัดอย่างมั่นคง ที่จะกระทำหน้าที่ให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ชอบด้วยเหตุผล ถูกต้องและเป็นธรรม ไม่โอนอ่อนหรือยอมตนให้ตกอยู่ใต้อิทธิพลใดๆ

(๒) ต้องเคารพและปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามครรลองของกฎหมาย รวมทั้งประมวลจริยธรรม

(๓) ไม่สั่งการหรือชักจูงให้ผู้เรียนหรือผู้ใต้บังคับบัญชากระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือขัดต่อศีลธรรมอันดี

(๔) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีนี้ ให้ทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชา

(๕) ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างของกฎหมายหรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่ต้องใช้ในอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรืออันเป็นผลให้เกิดความไม่ถูกต้องหรือทำให้เสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมหรือการบังคับใช้กฎหมายนั้น

ข้อ ๑๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่และให้บริการแก่ผู้เรียน และประชาชน ด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ โดยต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงหรือหน่วงช้างานในหน้าที่จนเกิดความล่าช้าหรือเสียหาย

(๒) อบรมสั่งสอนหรือปฏิบัติหน้าที่และให้บริการแก่ผู้เรียนหรือประชาชนตามแต่กรณีด้วยความเต็มใจ มีน้ำใจไมตรีโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ ๑๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่ร้องขออย่างเพียงพอ ถูกต้อง รวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้า ไม่บิดเบือนและถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ โดยเคร่งครัด

(๒) ไม่เปิดเผยความลับของผู้เรียน รักษาความลับของทางราชการ ความลับที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากประชาชนที่มาติดต่อราชการ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามกระบวนการยุติธรรมหรือการตรวจสอบตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมุ่งสัมฤทธิ์ผลของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล เต็มกำลัง สติปัญญาความสามารถและเต็มศักยภาพแห่งตน จนงานบรรลุผล ได้มาตรฐาน

(๒) พัฒนาตนเองให้ทันต่อวิทยาการ เพิ่มพูนทักษะในวิชาชีพ และฝึกฝนอบรมจิตใจให้มีคุณธรรมดียิ่งขึ้นเป็นลำดับอยู่เสมอ เพื่อนำมาพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

(๓) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการ รวมทั้งงบประมาณหรือสอทธิประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัด คุ่มค่า และระมัดระวังมิให้เสียหายและสิ้นเปลืองเช่นวินัยอุยชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

(๔) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นไปตามหลักวิชาการและหลักการแห่งวิชาชีพ รักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพครูและมาตรฐานของกฎหมาย

ข้อ ๑๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) จงรักภักดีและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาท ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการล่วงละเมิด

(๒) ศรัทธา ยึดมั่น และไม่แสดงการต่อต้านการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เคารพและปฏิบัติตามกติกาประชาธิปไตย ไม่ใช้วิธีการนอกกรอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา

ข้อ ๑๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการวางตนและยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

(๑) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเฉพาะ

(๒) เคารพและปฏิบัติตามหลักศาสนาและศีลธรรมอันดีในส่วนที่ตนนับถือ วางตนให้สมเป็นปุชนียบุคคล ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามหรือบิดเบือนหลักศาสนา หรือเผยแพร่ชักจูงผู้เรียนหรือประชาชนให้หลงผิด

(๓) ปกครองดูแล เอาใจใส่ผู้เรียนตามหลักคุณธรรม รักษาความเป็นธรรมไม่ลำเอียง ยึดหลักความเสมอภาค และหลักความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ข้อ ๑๕ ในฐานะผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ยืนหยัดที่จะปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาและเป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา

(๒) รักษาวินัย ตั้งอยู่ในความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์ส่วนตัว ความเป็นพวกพ้องหรือบุญคุณส่วนตัว ไม่สร้างความแตกแยก

(๓) ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผล ไม่ผลักดันความรับผิดชอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสุภาพ มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์และสมานฉันท์